

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Jón Brian Hvidtfeldt
jonbrian@sosialurin.fo

HUGNALØTA Í LØGTINGINUM

Ólavsøkudag hoyrdu vit løgmann seta út í kortið politikkin hjá landsstýrinum fyri næsta árið. Røðan er prentað her í blaðnum. Ólavsøkurøðan er kumpassið, sum stýrast skal eftir í hesi tingsetu. Her verða stóru linjurnar teknaðar og undirbygdar við einum løglista, sum ger politikkin ítøkiligán við neyðugu lógaruppskotunum.

Ein uppteljing av løglistanum frá ólavsøku í fjør vísir, at bara triðja hvørt lógaruppskot, sum varð fráboðað á ólavsøku í fjør, er komin ígjøgnum løgtingið. Hvat skulu vit so halda um løglistan í ár?

Ólavsøkurøðan er besta amboðið hjá løgmanni at seta síni fingramerki. Hetta er pallurin, har

løgmaður tosar beinleiðis til fólkið um tær avbjóðingar og mál, ið standa fyri framman. Tí kunnu vit eisini krevja, at vit fáa politikk serveraðan, tá løgmaður tekur orðið á ólavsøku.

Og tí var tað hugstoytt at hoyra løgmann tosa um frágreiðingar, sum eru komnar á borðið hjá landsstýrisfólkum farna árið – uttan at ítøkiliggera, hvat hesar skulu brúkast til.

Løgmaður sigur, at hann í fjør vildi hava ein arbeiðsbólk at skriva frágreiðing um fólkaflýting og fólkaavøksstur. Frágreiðingina fingur hann og landsstýrið 5. apríl. Og tí er tað ikki í lagi, at løgmaður á ólavsøku í ár ikki kann stórt meira enn at

kvitta fyri móttøku og annars fortelja føroya fólki, at nøkur átøk eru sett í verk og onnur eru í umbúna. Í eini setanarrøðu frá løgmanni vænta vit meira.

Um fiskivinnuna sigur løgmaður seg vilja hava eina breiða semju um, hvussu vit nýskipa okkara høvuðsvinnu. Og so letur hann okkum vita, at lógaruppskot um fiskivinnunýskipan verður latið løgtinginum í hesi tingsetu. Eisini her vænta vit okkum meira av eini setanarrøðu. Ólavsøkurøðan hevði verið eitt gott stað at fortalt føroya fólki, hvat løgmaður ætlar við fiskivinnuni.

Og tá løgmaður í síni ólavsøkurøðu velur at tosa um tilfeingisgjöld

í fiski- og alivinnuni, so má hann eftirhondini vera meira ítøkiligur enn bara at siga, at uppskot um slík gjöld eftir ætlan verða løgt fram í heyst.

Tá løgmaður enntá sjálvur í út-

varpssamrøðu staðfestir, at hann við síni fimtu ólavsøkurøðu nú ikki longur kann sigast at vera við fyri at læra – ja, so mugu vit eisini vænta okkum politikk frá løgmanni.

Tað kann vera mikið hugnaligt at hoyra løgmann greiða frá, at Føroyar eru eitt deiligt land við deiligum menniskjum og at tað annars gongur væl í okkara samfelag. Men landsins leiðari er settur at leiða, og tað má hann eisini viðhvørt fortelja fólkinum, hvat hann ætlar. Og tað knípti ólavsøkudag.

Ólavsøkurøða løgmans manglaði politikk

Marius Joensen, Ragnar við Streym, Sámal Debes, Esmar Andreasen og Johnhard Klettheyggj

Stórfingin móttøka fyri oyggjaleikaskjúttunum

Sera væl gekst hjá føroysku oyggjaleikaskjúttunum á Bermuda. Tvey av tíggju gullheiðursmerkjum vóru vunnin av skjúttunum.

Føroysku skeet-skjúttarnir vunnu Føroyum fyrsta gullheiðursmerkið á leikunum. Hetta var í kappingini fyri lið. Føroysku trap-skjúttarnir vunnu bronsuheiðursmerki dagin eftir, somuleiðis í liðkappingini. Men hetta var ikki

alt, Marius Joensen megnaði at vinna gull í einstaklingakappingini í skeet-skjótning. Hann vann eina sera spennandi kapping við einum stigi framman fyri nr. 2.

Tá skjótilandsliðið kom aftur, var stórfingin móttøka í Eydnuni á Oyrarbakka, sum Sunda Byrsufelag og Sunda Kommuna skipaðu fyri. Á móttøkuni vóru fleiri heiðursrøður m. a. vóru at hoyra forkvinnan í

mentanarnevndini í Sunda Kommunu Thordis Dahl Hansen, fyrrverandi løgmaður Edmund Joensen og formaðurin í skjótisambandinum Jonhard Klettheyggj.

Oyggjaleikaskjúttarnir vóru í skeet Sámal Debes og Marius Joensen báðir úr Sunda Skjótifelag. Skjúttarnir í trap vóru Esmar Andreasen úr Veðifelagnum Byrsumúla og Ragnar Streym úr Sunda Byrsufelag.

Umvend Robin Hood søga

LEVI MØRK
KJAK Á SÍÐU 22

Tunnilsprát...

JÁKUP MIKKELSEN
KJAK Á SÍÐU 22

Málráð

frá Orðafragd

Marjun Arge Simonsen

málfrøðingur og cand.phil. í føroyskum

Grind - tvøst

“Vit fingur grind og spik til døgurða”, siga nógv. Eisini stendur at lesa í tilmæli frá einum stovni, at vaksín fólk í mesta lagi skulu eta grind og spik til døgurða 1-2 ferðir um mánaðin. – Hetta er ikki røtt orðing, tí orðið “grind” merkir “tvøst og spik”. Tískil er rætta orðingin: “Vit fingur grind til døgurða” og “eta grind til døgurða 1-2 ferðir um mánaðin”. Eisini ber til at siga “tvøst og spik”. Her kann verða trivið í reglu í yrking eftir Rasmus Effersøe: “Gev mær bara tvøst og spik og seið”.

Orðið “grind” er at finna í nógvum samansettum orðum. Best kenda orðið man vera “grindaboð”, ið er tað at boða frá, at grind er funnin. Fyrr var vanligt at rópa grindaboð. Runnið varð millum bygdur við grindaboðum ella kundi verða glaðað. “Hann leyp avstað sum við grindaboðum” verður sagt um ein, ið fer stórleypandi avstað. Sagt kann verða “tað fór

sum grindaboð um alt landið” um eitthvørt, ið frættist skjótt, fer sum rótasúpan. Eitt annað orð er grindatrøll; tað verður sagt um ein, ið er prestur ella sýslumaður í tíðarskeiði, tá ið ongar grindir koma. Flogkyktið grindalokkur kenna vit øll; navnið stavar frá, at fólk áður hildu, at hann boðaði frá grind.

Grind kann eisini merkja “flokstur av grindahvølum”, t.d. ein stór grind legði beinini. Eitt tiltak er: her er roykur og eingin grind; tað verður sagt, tá ið nógv hóvasták er av ongum.

Harumframt kann orðið grind merkja “tað at reka og drepa grind”, t.d. ber til at fara í grind ella at koma úr grind. “At rógva sum í grind” verður sagt um at rógva sera hart.

Spik er sum kunnugt lagið av fiti, ið er undir húð ella hvøllu á t.d. hvali og kópi. Spikið verður alt etið – uttan kúluspikið. Hart og seigt spik, t. d. av rust á grindahvali, verður nevnt sigg.